

Sbírka zákonů

Republiky československé

Částka 29

Vydána dne 11. listopadu 1958

Cena 70 haléřů

OBSAH:

(72.—74.) **72.** Zákon, kterým se mění a doplňují předpisy o nabytí a pozbytí československého státního občanství. — **73.** Vyhláška o úplném znění zákona č. 194/1949 Sb., o nabytí a pozbytí československého státního občanství. — **74.** Zákon o trvalém usídlení kočujících osob.

72**Zákon**

ze dne 17. října 1958,

kterým se mění a doplňují předpisy o nabytí
a pozbytí československého státního
občanství

Národní shromáždění Republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I

Zákon č. 194/1949 Sb., o nabytí a pozbytí československého státního občanství, se mění a doplňuje takto:

1. § 1 odst. 2 zní:

„(2) Dítě, které se narodí v cizině, nabyvá narozením státního občanství, jsou-li jeho otec i matka občany; dítě, které se narodí v cizině a jehož otec nebo matka je občanem, kdežto druhý z rodičů je cizincem, nabyvá státního občanství, vysloví-li s tím souhlas výkonný orgán okresního národního výboru na žádost toho z rodičů, který je občanem. Žádost o souhlas může být podána do jednoho roku od narození.“

2. § 2 odst. 1 zní:

„(1) Cizinka nabyvá státního občanství sňatkem s občanem, vysloví-li výkonný orgán

okresního národního výboru na její žádost s nabytím souhlas. Žádost o souhlas může být podána již před sňatkem, nejpozději však do šesti měsíců po něm. I když byl souhlas udělen po sňatku, hledí se na žadatelku tak, jako by nabyla státního občanství dnem sňatku.“

3. § 3 odst. 1 a 2 zní:

„(1) Státní občanství lze udělit na žádost osobám, které bydlí na území Československé republiky nepřetržitě alespoň pět let a při nabytí státního občanství pozbudou, pokud nejsou bezdomovci, své dosavadní státní příslušnosti.

(2) Státní občanství uděluje ministerstvo vnitra; v případech hodných zvláštního zřetele může udělit státní občanství i žadatelé, který nesplňuje podmínky stanovené v odstavci 1.“

4. § 5 se zrušuje.

5. § 7 odst. 2 zní:

„(2) Ministerstvo vnitra může státní občanství odníti také osobě, která má ještě jinou státní příslušnost nebo která se zdržuje v cizině nepřetržitě po dobu pěti let bez platného československého dokladu, opravňujícího k pobytu v cizině.“

6. § 8 zní:

„§ 8

Rodinní příslušníci

(1) Československá státní občanka nepozbývá uzavřením manželství s cizincem nebo s bezdomovcem státního občanství.

(2) Pozbytí státního občanství u jednoho z manželů nemá vliv na státní občanství druhého manžela nebo dětí, pokud tento zákon nestanoví jinak.“

Čl. II

Občanky, které uzavřely manželství s cizincem přede dnem účinnosti tohoto zákona, mohou podat žádost o ponechání státního občanství, a to nejpozději do šesti měsíců po uzavření manželství. Takové žádosti i ostatní nevyřízené žádosti o ponechání československého státního občanství se vyřídí ještě podle § 5 zákona č. 194/1949 Sb. s účinky tam stanovenými.

Čl. III

(1) Osoby maďarské národnosti, které pozbyly československého státního občanství podle dekretu č. 33/1945 Sb. a mají v den, kdy tento zákon nabude účinnosti, bydliště na území Československé republiky, stávají se československými státními občany, pokud československého státního občanství nenabývaly již dříve a nejsou příslušníky jiného státu.

(2) Československými státními občany stávají se zároveň manželky a nezletilé děti osob uvedených v odstavci 1, pokud se jimi již nestaly podle uvedeného odstavce, jestliže mají bydliště na území Československé republiky a nejsou příslušníky jiného státu.

Čl. IV

Ministr vnitra se zmocňuje, aby ve Sbírce zákonů vyhlásil úplné znění zákona o nabývání a pozbývání československého státního občanství, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Čl. V

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Barák v. r.

73

Vyhláška ministra vnitra

ze dne 5. listopadu 1958

o úplném znění zákona č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství

Podle čl. IV zákona č. 72/1958 Sb., kterým se mění a doplňují předpisy o nabývání a pozbývání československého státního občanství, vyhláši v příloze úplné znění zákona č. 194/1949 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství, jak vyplývá z pozdějších předpisů.

Barák v. r.

Příloha vyhlášky č. 73/1958 Sb.

Zákon

ze dne 13. července 1949 č. 194 Sb.

o nabývání a pozbývání československého státního občanství ve znění vyplývajícím z pozdějších předpisů

Národní shromáždění Republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

Část první

Nabývání státního občanství

§ 1

Narozením

(1) Dítě, které se narodí na území Československé republiky a jehož otec nebo matka je občanem, nabývá narozením státního občanství.

(2) Dítě, které se narodí v cizině, nabývá narozením státního občanství, jsou-li jeho

otec i matka občany; dítě, které se narodí v cizině a jehož otec nebo matka je občanem, kdežto druhý z rodičů je cizincem, nabývá státního občanství, vysloví-li s tím souhlas výkonný orgán okresního národního výboru na žádost toho z rodičů, který je občanem. Žádost o souhlas může být podána do jednoho roku od narození.

(3) Dítě, které bylo nalezeno v útlém věku na území Československé republiky, je občanem, dokud se neprokáže, že má jinou státní příslušnost.

§ 2

Sňatkem

(1) Cizinka nabývá státního občanství sňatkem s občanem, vysloví-li výkonný orgán okresního národního výboru na její žádost s nabytím souhlas. Žádost o souhlas může být podána již před sňatkem, nejpozději však do šesti měsíců po něm. I když byl souhlas udělen po sňatku, hledí se na žadatelku tak, jako by nabyla státního občanství dnem sňatku.

(2) Státního občanství nabývají s cizinkou její děti mladší 15 let, které pojala do své žádosti.

§ 3

Udělením

(1) Státní občanství lze udělit na žádost osobám, které bydlí na území Československé republiky nepřetržitě alespoň pět let a při nabytí státního občanství pozbudou, pokud nejsou bezdomovci, své dosavadní státní příslušnosti.

(2) Státní občanství uděluje ministerstvo vnitra; v případech hodných zvláštního zřetele může udělit státní občanství i žadateli, který nespĺňuje podmínky stanovené v odstavci 1.

(3) Manželé mohou žádat o udělení státního občanství ve společné žádosti; žádost každého manžela se posuzuje samostatně. Děti mladší 15 let, které jejich otec nebo matka pojali do své žádosti, nabývají státního občanství spolu s otcem nebo s matkou.

§ 4

Státoobčanský slib

(1) Nabytí státního občanství sňatkem a udělením státního občanství stává se pro

osoby starší 15 let účinným teprve složením slibu tohoto znění: „Slibuji na svou čest a svědomí, že budu vždy věren a oddán (věrna a oddána) Republice československé a jejímu lidově demokratickému zřízení a že budu řádně plnit všechny povinnosti jejího občana (její občanky).“

(2) Jen ve výjimečných případech může býti složení státoobčanského slibu ministerstvem vnitra prominuto.

Část druhá

Pozbývání státního občanství

§ 5

Zrušen

§ 6

Propuštěním

(1) Státního občanství pozbývá ten, kdo je propuštěn ze státního svazku na vlastní žádost. Státní občanství zaniká dnem doručení listiny o propuštění.

(2) Manželé mohou žádat o propuštění ze státního občanství ve společné žádosti; žádost každého manžela se posuzuje samostatně. Děti mladší 15 let, které jejich otec nebo matka pojali do své žádosti, pozbývají státního občanství spolu s otcem nebo s matkou.

§ 7

Odnětím

(1) Ministerstvo vnitra může státní občanství odníti osobě, která se zdržuje v cizině a

- a) vyvíjela nebo vyvíjí jakýmkoliv způsobem činnost státu nepřátelskou nebo takovou, která může porušit zájem státu, nebo
- b) nezákonně opustila území Československé republiky, nebo
- c) nevrátí se do vlasti do stanovené lhůty, nejméně do 30 dnů (ze zámoří do 90 dnů), ode dne doručení výzvy ministerstva vnitra k návratu.

(2) Ministerstvo vnitra může státní občanství odníti také osobě, která má ještě jinou státní příslušnost nebo která se zdržuje v cizině nepřetržitě po dobu 5 let bez platného československého dokladu, opravňujícího k pobytu v cizině.

(3) Je-li doručení rozhodnutí o odnětí státního občanství nebo výzvy podle odstavce 1 písm. c) do vlastních rukou příjemcových obtížné, může být nahrazeno veřejnou vyhláškou.

§ 8

Rodinní příslušníci

(1) Československá státní občanka nepozbývá uzavřením manželství s cizincem nebo s bezdomovcem státního občanství.

(2) Pozbytí státního občanství u jednoho z manželů nemá vliv na státní občanství druhého manžela nebo dětí, pokud tento zákon nestanoví jinak.

Část třetí

Příslušnost

§ 9

(1) Pokud není v tomto zákoně stanoveno jinak, rozhodují ve věcech státního občanství výkonné orgány okresních národních výborů. Výkonný orgán okresního národního výboru přijímá též státoobčanský slib a osvědčuje občanům státní občanství na tiskopise, jehož znění stanoví ministerstvo vnitra. Tím není dotčeno osvědčení státního občanství v občanských průkazech (zákon ze dne 19. prosince 1957, č. 75 Sb., o občanských průkazech).

(2) Místní příslušnost se řídí podle bydliště. Nemá-li účastník řízení bydliště v tuzemsku, řídí se příslušnost podle jeho posledního bydliště v tuzemsku; neměl-li bydliště v tuzemsku nebo je-li bydliště neznámé nebo sporné, rozhoduje o státním občanství Čechů výkonný orgán příslušného národního výboru v Praze, o státním občanství Slováků výkonný orgán příslušného národního výboru v Bratislavě, a nejde-li o Čecha nebo Slováka, určí místní příslušnost ministerstvo vnitra.

Část čtvrtá

Ustanovení závěrečná

§ 10

(1) Počátečním dnem účinnosti tohoto zákona pozbývají platnosti všeobecné předpisy o nabývání a pozbývání státního občanství.

Zejména se zrušují:

1. ustanovení § 28, věty druhé a §§ 29, 30, 31 a 32 obč. zák.,*)
2. vystěhovalecký patent ze dne 24. března 1832, č. 2557 sb. zák. soud.,
3. dekrety dvorské kanceláře upravující věci státního občanství,
4. zák. čl. L/1879 o nabývání a pozbývání státního občanství a zák. čl. IV/1886 o naturalizaci hromadných repatriantů,
5. ustanovení §§ 2 a 3 zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 236 Sb., kterým se doplňují a mění dosavadní ustanovení o nabývání a pozbývání státního občanství a práva domovského v Republice československé,
6. vyhláška ministra vnitra ze dne 15. prosince 1926, č. 225 Sb., o průkazu o státním občanství Republiky československé, ve znění vyhlášky ze dne 1. července 1928, č. 108 Sb.,
7. zákon ze dne 29. května 1947, č. 102 Sb., o nabývání a pozbývání československého státního občanství sňatkem.

(2) Tento zákon se nedotýká zákona ze dne 29. dubna 1930, č. 60 Sb., jímž se provádí úmluva ze dne 16. července 1928 mezi Československem a Spojenými státy severoamerickými a naturalizaci, zákona ze dne 12. dubna 1946, č. 74 Sb., o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti, zákona ze dne 13. září 1946, č. 179 Sb., o udělení státního občanství krajanům z Maďarska, a zákona ze dne 28. dubna 1948, č. 107 Sb., kterým se prodlužuje lhůta k podání žádosti o udělení státního občanství krajanům vracejícím se do vlasti.

§ 11

Podrobné předpisy k provedení tohoto zákona může vydati ministr vnitra nařízením.

§ 12

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. října 1949;**) provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

*) Rozumí se obecný občanský zákoník vyhlášený 1. června 1811.

**) Zákon č. 194/1949 Sb. ve znění zákona č. 72/1958 Sb. nabývá účinnosti dnem 11. listopadu 1958.

74

Zákon

ze dne 17. října 1958

o trvalém usídlení kočujících osob

Národní shromáždění Republiky československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1

Národní výbory poskytují osobám, které vedou kočovný způsob života, všestrannou pomoc, aby mohly přejít k usedlému způsobu života; zejména jsou povinny těmto osobám pomáhat při opatrování vhodného zaměstnání a ubytování a působit výchovnými prostředky soustavně k tomu, aby se staly řádnými pracujícími občany.

§ 2

Kočovný způsob života vede ten, kdo se ve skupinách nebo jednotlivě toulá z místa na místo a vyhýbá se poctivé práci nebo se žíví nekalým způsobem, a to i tehdy, je-li v některé obci hlášen k trvalému bytu.

§ 3

Kdo setrvává při kočovném způsobu života, přestože mu byla poskytnuta pomoc k trvalému usídlení, bude potrestán pro trestný čin odnětím svobody na 6 měsíců až 3 léta.

§ 4

Ministr vnitra vydá v dohodě se zúčastněnými ústředními úřady předpisy k provedení tohoto zákona, v nich může zejména stanovit, jakým způsobem budou prováděny dodatečné zápisy do matrik, zajištěna evidence a zjišťována totožnost osob, které vedly kočovný způsob života.

§ 5

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení, s výjimkou ustanovení § 3, které nabývá účinnosti dnem 1. března 1959; provedou jej ministři vnitra a spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Široký v. r.

Barák v. r.

Dr. Škoda v. r.

